

ZGODNJA

DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

•Danica• izhaja vsak petek na celi poli in velja po pošti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četrt leta 1 gl. 20 kr. V tiskarni sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za 1/2 leta 1 gl. 80 kr., za 1/4 leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik, izide •Danica• dan poprej.

Tečaj L.

V Ljubljani, 9. aprila 1897.

List 14.

Ob križu.

Kako močno mi srce vedno bije,
Ko tebe gledam, začrneli kip;
Spomin na davne leta zopet žlje,
Življenje zdi se mi le kratek hip.

Še deteta me mati sèm nosila,
Prosila za-me verno je Boga,
Ročice sklepati me tu učila,
Moliti križanega Jezusa.

Po polji cvetke trgajoč sem snival,
In venčal s trnjem kronano glavo,
V molitvi dan na dan pred njim sem bival,
Poljubljal rano sveto sem v slovó.

In ko se v svet neznani sem podajal,
Sem vedno prosil Njega pomoči;
Pogled Njegov je z upom me napajal,
Tolažil me, osrčeval vse dni . . .

To bili dnevi srečne so mladosti,
Ta doba je prešla, kot kratek sèn.
Potem pa je prihrul vihar britkosti,
In bil osodi sem sovražni plen.

Kako hudò mi srce zopet bije,
Ko zdaj pred Taboj, Božji Sin, klečim;
Spet roka moja venec Tebi vije,
Ko k Tebi, Jezus ljubi, pribežim.

A v venec moj ne vpletam rož dišečih!
Viharjev ljutih tožim Ti oblast.
Povijam Tebi venec ran skelečih,
Ki me ženó slabotnega v propast.

Osamel sem do cela že na sveti,
Ostavil me je ves poznani rod,
Gotovo so i meni dnevi šteti,
Ko bo pozval me Oče Tvoj od tod.

Moj up pa bil si vedno Ti edini,
Tolažba mila in srčnosti vir;
V podobi Svoji križa me zjedini,
Da v Tebi srečen najdem — večni mir!

Ivan.

Pismarji in farizeji.

Denar, uživanje in pa krivičnost: to je, kar ljudi odvrtače od spolnovanja božjih in in cerkvenih zapovedij. Kakor velikanska povodenj, preplavile so te napake in pregrehe naš rod, tako, da nevzdržno hiti v propad za čas in za večnost. Vodnica v tem divjem diru pa je oni stvor človeškega duha, ki si pridevlje ošabno ime: veda, znanost, učenost. Pravim stvor, kajti ljudje so si morali pač mnogo prizadeti, da so sestavili to tkanino lažij, s katero hočejo dandanes zakriti svoje brezverstvo, svoj napuh, svojo častihlepnost in pohotnost. Resnica je tako jednostavna in priprosta, a novodobna znanost je goša zmes samih lažij in nedoslednostij, tako, da si človek iz nje ne ve nikamor pomagati, kakor muha, ki je zašla v pajčevino. Pa kakor pajčevino tudi še tako lahen vetrič omaje, tako pretrese novodobno veó strah pred resnico, in strah pred vero. Dobro namreč ve in čuti, da stoji na slabih nogah in da pred resnico ne more obstati, zato pa se tem silneje zaganja v cerkev, čuvarico vere in resnice, ter jo blati in zasramuje. „Cerkev je sovražna vedi in znanosti; vera in veda to ne gre vkup; kdo naj veruje v skrivnosti in naj ostane še pameten?“ Tako kliče sedanja veda in velika množica verjame slepilnim besedam ter se obrača od cerkve.

Kakšna pa je vendar ta novodobna veda, znanost? Povdarjamo izraz „novodobna“. Kajti tako rado se katoliški cerkvi očita, da nasprotuje vedi, dasi temu ni tako. Moramo namreč dobro ločiti med pravo in nepravo vedo. Prava izhaja iz resnice, se naslanja na resnico in razmotrava resnico, tej cerkvi ni sovražna, marveč

celo goji in neguje jo, kajti ravno v naročju cerkve imela je veda nad 1500 let varno zavetje in zatišje v najbolj viharnih časih. Druga nepravda veda pa izhaja iz napčnih temeljnih resnic. napčno dokazuje, napčno razlaga in dasi včasih le kako resnico pove, vendar je Bogu in veri skrajno sovražna. Tej vedi je gotovo cerkev nasprotna in ji mora biti, sicer bi odobraval laž in resnico. Akoravno je ta veda v naših dneh najbolj razširjena tudi med ljudmi. Pa poglejmo stvar takoj od vsakdanje strani. Gotovo je že ta ali oni dragih bralcev slišal trditev in sicer iz ust preprostega delavca, da je človek le potomec opice. To uče tudi socialni demokrati. Vsako trditev pa je treba dokazati. Kako ti toraj socialni demokrat to dokaže? Dejal bo: To so učili Darwin, Hekel, Bihner, Vogt in dr. Kdo so pa ti možje? To so učenjaki, naravoslovci, možje vede in znanosti, ti so dokazali. Tako vam bo odgovoril. A vprašajte ga, kako on to dokaže. — Saj je Darwin tako rekel, potem je pa res. — Oho, le počasi, tudi Darwin mora to dokazati, a Darwin tega ni dokazal in tudi noben drug naravoslovec za njim ne. Toraj je to resnica? Glejte, samo jeden primer novodobne vede sem vam podal, a sedaj lahko razumete, da s tako vedo vera ne more vstric hoditi.

V starem zakonu prilastovali so si pismarji in farizeji izključno pravico pečati se z znanostjo. Predmet njih znanosti bilo je sveto pismo in kar se je tega tikalo. Zlasti razlaganje svetopisemskih nauk bila je njih naloga. Ti ljudje kazali so se pred svetom pravične in pobožne, a v resnici bili so hudobni in pregrešni. Da bi pa prikriili svoje slabo življenje, zavijali so nauke sv. pisma po lastni potrebi, kakor se jim je ravno prav zdelo. Učili so tedaj napačno vedo in znanost, ali bolje rečeno: prodajali so laž, zavito v tančico znanosti in gorjé mu, kdor jim ni verjel. Prav tako delajo brezverski učenjaki sedaj.

Večna resnica, Jezus Kristus, je ravno te vrste ljudij hudo prijemal, ker „lažnjive ustnice so mu gnjusoba.“ Proti ubogim in skesanim grešnikom bila ga je sama dobrotljivost in ljubeznjivost, a proti farizejem, kvariteljem ljudstva, zavijalcem resnice, proti tem postopal je vsikdar in povsod ostro in trdo. Brezobzirno razkrival je njih podlo in nizko mišljenje ter jih kazal ljudem v pravi luči. Zato so pa farizeji sovražili Gospoda iz dna duše, ga preganjali, zasledovali in ga slednjič umorili. Kako so le ti kričali veliki petek pred Pilatom: „Križaj ga! Križaj ga!“ Tako so tudi učenjaki brezverni in cerkvi sovražni, napovedali boj. „Pobijte jo“, tako

kličejo nad cerkvijo. „Proč z vero!“ Ta krik se razlega danes iz vrst teh učenjakov, v tem smislu pišejo in delajo.

Sestavimo iz besed Gospodovih malo pridigo proti farizejem in jo potem vporabimo za naš predmet! „Varujte se kvasu farizejev! Slepi vodniki, jednaki ste pobeljenim grobovom, kateri se od zunaj lepi zde, pa so polni mrtvaških kostij in gnjusobe. Gorje vam, ker ste kakor gobovi, ki se ne vidijo, in ljudje čez nje hodijo in ne vedo. Ali recite: drevo je dobro in njegov sad je dober, drevo je slabo in njegov sad je slab; zakaj iz sadu se drevo spozna. Gadji rod! kako morete dobro govoriti, ker ste hudobni? Zakaj iz obilnosti srca usta govore. Gorjé vam farizejem, kateri ljubite prve sedeže v shodnicah in pozdravljanje na trgu. Gorjé vam, hinavci, komarje precejate, kamele pa požirate. Gorje vam, ker zapirate nebeško kraljestvo pred ljudmi; vi namreč ne greste vanj, in kateri hočejo vanj iti, jim ne pustite.“

Dandanes bi se reklo tako le: Ljudje, priprosti in neuki, nikar ne pustite, da bi vas krivi in neresnični nauki veri sovražnih učenjakov prešinjali in prevevali. Ker vi, možje lažive, vi ste kakor slepci; tema srca, dim poželjenja, prah in megla strastij, zakrivajo vam dušne oči, oči razmanete, da nočete in ne morete videti resnice in potem skušate še druge zapeljati v zmoto. Če pa slepec slepca vodi, padeta oba v jamo. Vi ste kakor grobovi, ki so zunaj pobeljeni; slepec je, kdor pripozna vaše nauke, ki so na videz lepi in marljivi, a zapeljujejo premalo razsodne ljudi: če bi pa videli v vaša srca, našli bi celo gnojišče in smetišče v njem. Radi bi videli, da ne bi bilo Boga in zato ga tajite; radi bi videli, da bi duša po smrti več ne živela, in zato slepote ljudi, da je po smrti vsega konec. Bojite se sodbe, ker težko bi obstali pred njo zaradi raznovrstnih grehov. Tako pa skušate z lažmi, katerim daste ime „znanost“, utolažiti svojo vest. Kdor vaš nauk posluša in se ga oklene, podoben je onemu človeku, ki je šel čez grob, z deskami pokrit; deske so se pa udrle in nesrečnik padel je v grob, v grob brezverstva, udal se je grdim strastem in sedaj ga muči vest ter ga tira v obup. Pa vi pravite: Znanost naša je dobra, ker veliko je pripomogla pri novih iznajdbah, izumitvah; obrt in promet sta se povzdignila po uspehih naše znanosti. Da dobra je vaša znanost za ta svet, a za nebesa ni, ker človeka pelje od prave poti. Kakor slabo drevo nosi le slab sad, tako tudi vaši nauki rode le nezadovoljnost, nesreče, časno in večno smrt. Vaše srce je polno sovraštva do Boga, do vere, do cerkve, do duhov-

nikov, in kar je v srcu, je tudi rado na jeziku, zato imate vedno polna usta zabavljic proti vsemu, kar je sveto. Gorjé vam! Za to, da ljudi pripravljate ob jedino pravo srečo, zato pa še zahtevate, da vas ljudje spoštujejo, vam prepuščajo povsodi prve prostore. Vi se tako natanko bavite z najmanjšimi in najneznatnejšimi stvarmi, prav; a ravno tako natančni bi morali biti v dušnih stvareh, v verskih zadevah. Sami nočete nič slišati o Bogu, po vsej sili tiščite v pekel, v pogubljenje. A jezi vas, da ljudje nečejo za vami hoditi, zato jih siloma trgate od Boga, od vere, od zveličanja. Pregovarjate jih, lažete jim, podkupujete jih, samo da jih pripravite ob večno srečo. Gorjé vam! —

Naj nas nikdo napačno ne razume! Govorimo o tisti učenosti, znanosti in vedi, ki je brez Boga, in taka je večjidel ona znanost, ki prevladuje svet, tej znanosti, sestavljeni iz lažij, tej veljajo one besede. Če modroslovje, če naravoslovje, če zgodovina, če pravo, če medicina, če vse te taje Boga in vero in cerkev. potem so te vede in znanosti napačne. Bog je resnica, laž pa ne vodi k njemu, „kaj pomaga človeku, če ves svet pridobi, svojo dušo pa pogubi!“

Drobtinice

iz raznih letnikov „Zgodnje Danice“ za njeno petdesetletnico.

XI

Kaj je zapeljana deklica?

Dosti je bilo in je hudih priložnostij, v katerih sovražnik duš in nevošljivec našega zveličanja, kosi rožice nedolžnostij, in čedalje več nastaja takih nevarnostij. Treba je toraj poštenim dušam poiskati vsih pomočkov, da bi se ohranile poštene in ne šle pod smrtno koso. Išcite pomočkov doma in v cerkvi, v molitvah in raznih prevdarkih, varujte se vsih mrež in nastav, ogibajte se vsacega orožja, bodi si skrito ali očitno, sladko ali rezno, ki žuga umoriti vašo dušo. Kar vam en sam nezavarovan trenutek vzame, tega vam nebo in zemlja več dati ne more!

Prevdarite, kaj je zapeljana deklica?

1.) Svetilnica brez olja. Nekdaj je bila ona večna luč pred živim Bogom, kateri je prebival v njenem srcu, in njena nedolžnost je bila najlepša lučica, ki je svetila pred tem tabernakelnom. Zdaj pa je Bog zapustil svetišče, ker je luč nedolžnosti v njem ugasnila.

Kaj je zapeljana deklica?

2.) Zvenjena cvetlica, kateri je omahnila glavica, lep duh se je spremenil v smrad, cvetlica, katero so zapustile prijazne čebelice, namreč nebeški angelji, zato, ker so se v njenem srcu zalegli strupeni sršeni, črni žokarji in gnjusni črvi.

Kaj je zapeljana deklica?

3.) Zvezda, ki je padla z neba. Spremljala je v svoji nedolžnosti solnce in mesec; bila je sošedinja Zgodnje danice, zdaj pa se je vrnila in padla

v brezno, iz katerega jo zamore vzdigniti en sam podajavnik, ako se ga urno prime, in ta se imenuje spokorjenje.

Kaj je zapeljana deklica?

4.) Angeljček, vržen iz svetega raja. V tem rajnu nedolžnosti se je zaupljivo pogovarjala z Bogom in v ljubezni poslušala Njegova povelja. Brž pa, ko je kači nastavila uho in okusila prepovedan sad, se je zamerila Bogu in meč jeze božje jo je pahnil iz raja svete nedolžnosti.

Kaj je zapeljana deklica?

5.) Pošast, Bogu in ljudem zoprna. Zapeljivci sami dōbe nekaj gnjus do uboge Evine hčere, ktera ni bila stanovitna in je poteptala milost božjo, kakor njena prva mati.

Kaj je zapeljana deklica?

6.) Sad, ozorjen za pogubljenje, teman oblak, iz katerega šviga jeza božja; gnezdo gadov, zmajev in modrasov.

Kaj je zapeljana deklica?

7.) Milovanja vredna stvar, ki naj nebo in zemlja zdihuje, da bi ne obupala, se ne pogrezovala od pregrehe do pregrehe, temuč urno, urno se vrnila v naročje milosti in k nogam Kristusovim, kakor nekdanj Magdalena.

Kaj da je zapeljana deklica, kolika reva, kakošna, vsega milovanja vredna sirota, prav živo popisuje sv. Hijeronim v pismu do neke zapeljane device. Tako-le nagovarja:

„Do tebe se obrnem, ki si ime in čast device izgubila. Kje čem začeti, kje končati? Ali naj poprej odpovedujem vse dobro, kar si izgubila; ali naj milujem najpred nesreče, v ktere si se pogreznila? Bila si devica v paradižu Gospodovem; bila si v cerkvi nevesta Jezusa Kristusa; bila si tempelj božji, bila si tempelj svetega Duha; in ko ti tolikrat pravim: bila si, moraš pač ravno tolikrat zdihniti, da nisi več, kar si bila! Kakšno spremenjenje se je s teboj zgodilo? Iz device, iz neveste Kristusove si postala ostudna posoda hudičeva, iz tempeljna Gospodovega si postala hlev nečistosti; iz stanovanja sv. Duha si postala prebivališče nečistega duha iz pekla. Ki si se poprej zavoljo čistosti lesketala kakor najčistejše zlato, si zdaj tako zaničljiva postala, kakor blato na nesnažnih ulicah! Gorjé tebi, nesrečnica! rečem ti še enkrat, nesrečnica, gorjé ti, ki si toliko milosti in časti v tako kratkem času zapravila! Ako bi bila umrla naravne smrti — govori dalje svetnik — bi bili tvoji prijatelji nekoliko časa po tebi žalovali, kmalu pa bi se spet veselili misleči, da si šla kakor devica v nebesa. Zdaj pa žalujejo zavoljo tebe, ker si mrtva in vender ne mrtva; ker si živa in vender ne živiš: mrtva zavoljo izgubljenega poštenja, in živa k svoji sramoti. Obljubljeno večno kraljestvo si pozabila, pozabila na strašno sodbo, ktera bo zadela nečistnike. Pogreznila si se v pregreho, ktera ima svoj konec v najbritkejši smrti — v večnem pogubljenju!“ —

Potem je svetnik nagovoril njenega zapeljivca in ga imenoval kačjega sina, hudičevega slugo, oskrunjivca tempeljna božjega, ki bi mu bilo bolje, da bi ne bil nikoli stopil na svet!

Mladi in stari ljudje, premišlujte te besede! Govoril jih je svetnik, učen mož, po vsemu svetu sloveči cerkveni učenik.

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. Od 21. do 25. marcija je imel v uršulinski cerkvi duhovne govore za krščanske žene preč. g. jezuit P. Emil Volbert. Vsaki dan sta bila 2 govora, zjutraj ob 1/9. in zvečer ob 5. uri. To, vse hvale vredno misel, sprožile so bile pred nekimi tedni nekatere ljubljanske gospe in gospice ter naprosile preč. P. Volberta, naj jim v letošnjem postnem času ponudi priliko za duhovne vaje. Tvarina govorov je bila: poklic in stan žene v krščanstvu, imenitnost njenega poklica in delovanje v družini za preporod vse človeške družbe, da bo ta zopet krščansko misliti in živeti začela. — „Žene, pomagajte katoliški cerkvi človeško družbo rešiti!“ imele so poslušalke priliko večkrat slišati. Vspeh je bil velikansk. Že v nedeljo 21. marca zvečer je bila prostorna cerkev polna samega izobraženega ženstva in tako vse dni do zadnjega, ko je bila ob 1/27. uri slovesna služba božja, med katero so prejele udeleženske velikonočno sv. obhajilo. Upamo, da se bodo sadovi pokazali, in da bo Bog blagoslovil delo in dobro voljo ljubljansk. h gospej in gopic.

Iz Komende. (Pokojnemu duh. svetniku M. Tavčarju v spomin.) —

Bilo je v nedeljo, dne 15. septembra 1895. l.

Po potresu sicer omajana in zrahljana, vendar še snažna cerkev komendska, bila je pri zjutranji službi božji nenavadno polna. Zvedelo se je namreč po fari, da bodoči teden odpotuje ljubljani pastir, da zapusti zveste svoje farane, ter da jim bržkone govori danes — zadnje slovo.

In res je bilo temu tako.

Mirno je stopil blagi starček na leco in govoril je milo in srce pretresujoče, svaril in opominjal, kakor bi hotel še jedenkrat v spomin poklicati lepe nauke, koje je dolgo dobo četrstoletja sejal iz tega svetega mesta.

In zvesto ljudstvo, koje je tako lepo vrsto let vodil čez brezdna in propade zemskega življenja, to dobro ljudstvo, koje je hotel z vstrajno gorečnostjo pripeljati v hlev nebeškega pastirja, je tedaj ihte in jokaje poslušalo lepe nauke njegove. Sklenil je blagi gospod svoj govor in pristavil: konečno še te-le pomenljive besede:

„Kadar pa zveste, da sem umrl, tedaj se me spomnite in molite za pokoj moje duše!“

Tedaj pa so mu zaigrale solze v očeh, morda je slutil, da mu ne bode dano dolgo uživati zasluženi pokoj, da se le prekmalu obistinijo zadnje besede —.

Preteklo je jeden dan manj, ko poldrugo leto, zopet je bila nedelja, dne 14. t. m., ko je pri poldanski službi božji nekdanji njegovi pomočnik čast. gospod Frančišek raz leco oznanil to-le tužno poročilo:

„Vaš nekdanji dušni pastir čast. gospod duh. svetnik so včeraj zjutraj ob 1/47. uro v Ljubljani umrli.“

Zaihtela je zbrana množica in le Bogu je znano, koliko gorečih molitev za blagor pokojnikove duše je tedaj pobitalo pred jasni njegov prestol. —

Bilo je v ponedeljek, dne 15. t. m. okrog 1/25. ure popoldne, ko se je jel pomikati po sv. Petra predmestji dolgi sprevod, spremljajoč truplo pokoj-

nikovo na ljubljansko pokopališče. Tožno so peli zvonovi, med katerih glasove se je tako milo umešavala harmonična pesem ljubljanskih bogoslovcev. Ogromno število faranov komendskih pa je prišlo izkazat dragemu pokojniku zadnjo čast.

In ta množica, držeča se tudi v tujem mestu lepe tukajšnje navade, ravnala se je pač po besedah njega, ki je velel: „Kdor koli bo mene spoznal pred ljudmi, tega bom tudi jaz spoznal pred svojim očetom, ki je v nebesih“, kajti stopala je gologlava za krsto in molila rožni venec.

Zagrebli so moža, dela njegova so ostala in bodo še dolgo spričevala, vzlasti v Komendi, o neumorni delavnosti njegovi. —

Pokojni duh. svetnik nastopil je komendsko faro dne 30. septembra 1869. Našel jo je precej zanemarjeno, vzlasti cerkveno premoženje bilo je vsled smrti njegovega prednika v zelo zmedenem stanju. — Posrečilo se mu je do l. 1871 uravnati cerkvene račune. Takoj to leto pričel je s snaženjem cerkve in popravo orgelj, kar je stalo 800 gld.

Leto potem je dal napraviti za veliki altar in za stranska dva altarja nove svečnike, napravil svetilnico za večno luč in več drugih stvari, kar je zopet stalo 400 gld. Tudi je to leto po smrti Glavarjevega beneficijata postal upravitelj te ustanove. Dosegel je, da se je l. 1873 razširila P. P. Glavarjeva hiralnica, ki je imela preje prostora le za osem siromakov, a ga ima sedaj za 28 do 30. Zgradila so se tedaj pri beneficiji tudi obširna in trdna gospodarska poslopja. To leto oskrbel je tudi cerkvi novi lestenec za 600 gld.

L. 1874 dal je poleg družega napraviti kameno obhajilno mizo za 400 gld. Leto potem popravil je zopet okrog cerkve ter pričel širiti pokopališče, katero je bilo do l. 1876 dodelano in kar je stalo do 1000 gld. Ravno to leto oskrbel je cerkvi bele paramente za 553 gld.

Leta 1877 dal je podreti pred cerkvijo se nahajajoči, še od nekdanjega „tabora“ izvirajoči zid, ter ga nadomestil z železno ograjo, kar je zopet stalo 600 gld. Vrt za zelenjavo je ogradil z deloma zidano deloma leseno ograjo in potrošil je za to 210 gld. in plačal iz lastnega žepa.

Leto na to vzgradil je pri župnišči novo kapnico za 500 gld. Prihodnje leto snažil je župnišče in kasneje napravil za stranski altar novo Marijino podobo.

1882. leta omislil je petero novih zvonov, ki so stali skupno 6244 gld 7 kr., stari zvonovi so vrgli 3083 gld. 70 kr., tedaj je še doplačal iz cerkvenega 3160 gld. 37 kr. Tudi je to leto napravil novo ostrešje zvoniku, kar je zopet stalo 1321 gld. Farani so prostovoljno zložili 924 gld. ostalo je dala cerkev. Novi zvonovi so prvokrat peli na praznik cerkvenega patrona sv. Petra in prav ta dan so se v prvo rabili krasni rudeči paramenti, ki so stali 935 gld. Jednako, kakor za farno, zanimal se je tudi za podružne cerkve, ter jim sedaj to, sedaj ono omislil.

1885. leta je vzgradil novo mrtvašnico ter postavil pri župnišči popolnoma nova gospodarska poslopja, ki so stala 1474 gld., ker mu je za pokritje tega računa primanjkovalo denarjev, vplačal je primanjkljaj 330 iz svojega, sploh od faranov ni nobene prispevka tirjal, pomagali so le prostovoljno zvožnjo.

Naslednje leto je zopet zunaj in znotraj osnažil cerkev ter dal presbiter jako okusno slikati, zopet so stala vsa dela nad 1000 gld.

1887. leta obhajal se je misijon, pri tej priliki bila je blagoslovljena krasna kapela sv. Petra tikom cerkve, ki je stala nad 380 gld.

1888. leta popravljala se je po prizadevanji tedajnega č. g. duhovnega pomočnika kaplanija; stroški so znašali do 1100 gld., nad polovico so zložili farani ob prostovoljnih doneskih, drugo se je pokrilo s cerkvenim denarjem.

Bodoče leto oskrbel je veličastni križevi pot, ki je stal nad 1500 gld. Sledeče leto pa nove zastave, dva krasna lestenca pred veliki altar in nov božji grob, kar je zopet stalo skupno nad 1300 gld. Tudi je dal še to leto prenoviti lepi renesančni veliki altar, za kar je zopet potrošil 590 gld.

Leta 1893 napravil je v cerkvi šamotni tlak, ki je stal nad 1500 gld., ravno to leto omislil je čedne cerkvene stole, ki so stali blizu 1100 gld. Če še pomislimo, da je vsem trem podružnicam omislil nove zvonove, moramo priznati, da je blagi gospod res mnogo storil, to pa se mora še tembolj upoštevati, ker se razen za pokopališče, ni za nobeno stvar uporabljala občinska naklada. Tako je deloval pokojnik v čast božjo in blagor in srečo bližnjega. Škoda le, da je proti koncu njegovega bivanja v Komendi zadela grozna nesreča vsled potresa njegovo gojenko lepo farno cerkev, za katere lepoto je tako po očetovski skrbel. Škoda tisočera, a bila je volja božja.

Tudi po potresu potrebna popravila pri cerkvi in cerkvenih poslopih je za prvo silo oskrbel, ter tudi stroške za to pokrnil iz svojega.

V življenji bil je pokojnik goreč in pobožen duhovnik, sicer pa skromen človek. Svareč strog, prijateljski občevaroč pa šaljiv. Bil je dolgoletni krajni šolski nadzornik, predsednik krajnega šolskega sveta, ter občinski odbornik, koder povsod je stal na strani s svojim modrim svetom in uzornimi gospodarskimi načeli, vedno kot zanesljiv svetovalec.

Sedaj pa, ko je rešen truda in naporov, ko gotovo že uživa zaslužen plačilo, sklenimo: „Blagor mrtvim, ki v Gospodu umrjejo; — naj počivajo od svojih del; njihova dela grede za njimi“. Skriv. raz. 14. 13. —j—

Iz Dravskega polja, dne 24. marca. Danes smo hladni zemlji izročili zemeljske ostanke č. gospoda Jakoba Trstenjaka, knezoškofijskega duhovnega svetovalca in župnika pri Sv. Marjeti niže Ptujja, ki je po večletni mučni pljučni bolezni dne 22. t. m. mirno v Gospodu zaspal. Rajni se je narodil dne 22. julija 1840 pri sv. Antonu v Slovenskih Goricah ter je bil kot tretjeletnik v duhovnika posvečen dne 17. julija 1864. Kapelanoval je v Vitanju, Vojniku in Jarenini, potem je bil od leta 1874 beneficijat v Ptujju, a dne 1. maja 1880 je postal župnik pri Sv. Marjeti, kjer si je zlasti za olepšanje cerkve nabral nevenljivih zaslug. — Sprevod je vodil preč. gospod častni kanonik in župnik pri Sv. Lovrencu v Slovenskih Goricah, Jakob Mleško, spremljan od 37 duhovnikov, med njimi preč. gospod častni kanonik Anton Hajšek iz Slovenske Bistrice. Vsi so od blizu in daleko prihiteli skazat zadnjo čast blagemu in iskrenemu prijatelju in sobratu. Ves čas, kar so trajala cerkvena opravila, razlegal se je po nagnječeni cerkvi glasen jok in stok; srce predirajoče ihtenje žalujočega ljud-

stva preglasevalo je otožne glasove cerkvenih žalostink. Težko, težko nalogo je imel govornik, ki je od rajnega slovo jemal, č. gospod duhovni svetovalec in dekan zavrački, J. Kralj. Ko so pa slednjič mrtvaški zaboj, katerega so bili častilci rajnega ozaljšali s krasnimi venci, vzdignili, da ga iz cerkve na pokopališče odnesejo, nastal je vik in krik, kakoršnega še nismo tako kmalu slišali. Med mnogoštevilnimi sožalniki zapazili smo tudi preblagorodnega gospoda c. kr. okrajnega glavarja dr. Alf. pl. Schererja, okr. šolskega nadzornika gospoda J. Rannerja, načelnika okrajnega zastopa gospoda J. Zelenika in več drugih gospodov, zlasti pevcev s Ptujja. Tudi oddelek ptujskih veteranov udeležil se je pogreba. Rajni je bil večleten ud okrajnega šolskega sveta v Ptujju, mož izredno bistrega duha in plemenitega značaja, blag, goreč in vzoren duhovnik in izboren rodoljub. — Naj počiva v miru!

Iz Kanalskega. 13letna deklica M. S. iz Laupe na Kanalskem je imela in ima še znamenja pravega obsedenja. — Domač duhovnik jo je večkrat izpraševal in iz šolskih predmetov so jo izprašali 3 gg. učitelji in 1 gdč. učiteljica. Šolske predmete razume prav dobro, tako, da ni misliti, da bi bila zmešana. — Razume deklica najmanjše šepetanje o 2. Božji osebi, o križu i. t. d. v latinščini, nemščini, češčini, celo v grščini, — ter javi strastno sovraštvo do svete reči. — Vže dvakrat je bila v bolnišnici, a so jo poslali kot zdravo domov. Doma je imela nepretrgano metanje po vsaki jedi. Te dni je na povelje visokčast. knezo-nadškofijskega ordinarijata zopet šla v bolnišnico usmiljenih sester. Nima več navadnih krčov, a trese se, ako se le omeni kaj svetega ali če se tajno primakne križ na tilnik ali na pleča. Metanje se jej je zopet vstavilo. Pravi, da se jej je potajil hudobni duh. Seveda, zdravniki, dr. V. in drugi, ki ne verujejo v mistične prikazni, to taje, in ker ne najdejo druge bolezni, so jo proglasili kot malokrvno (anemica) in vodenično v glavi (hydrocephalos). K sv. spovedi in k sv. obhajilu jo ne more nobena moč pripraviti. — Želeti bi bilo, da bi jo preiskali nekateri modri duhovniki. Ako tudi to ni res, — je slučaj vsaj nenavadno interesanten! — ker je imela deklica vedno metanje in je tam cela vasica udana uprav „amerikanskim“ vražam, je mogoče, da se je je polastil hudobni duh, ker so deklici manjkala dobra dela. Sv. Mihael, nadangelj! Brani nas proti zlobnosti in zalezovanju hudobnega duha! —

Razgled po svetu.

Rim. Sv. Oče so slovesno otvorili vatikansko, krasno prenovljeno sobano „sala Borgia“ v pričo 24 karlinalov, vseh poslanikov in več prelatov.

Zdravje sv. očeta je izvrstno. Zadnje dni so sprejeli v avdijenci švedsko princesinjo Viktorijo, ki je, dasi ni katoličanka, vendar velika zaščitnica katoliških zavodov. 26. t. m. pa je bil v avdijenci ruski veliki knez Nikolaj z ruskim poslancem pri Vatikanu Iswolskijem. Oba visoka dostojanstvenika sta tudi obiskala državnega tajnika Rampollo, kateri jima je vrnil obisk.

Sv. Oče so podarili povodom 19letnice njihovega kronanja nadškofu v Perugia, kjer so bili prej sami škof, za ubožce 500 lir.

Šoarski poslanec pri Vatikanu, izročil je španski kraljici-vladarici Mariji Kristini dragocen in umetno napravljen rožni venec, katerega jej je podaril papež sam. —

Dunaj. Državnozborske volitve so končane. V obče so za nas volitve izpadle še precej ugodno. Najbolj poražen je liberalizem. Marsikateri poslanec, ki je že dolgo let sedel v zbornici, moral je ostati letos doma. Zelo javkajo židje, ki so vkljub strastnim agitacijam in razsipanjem denarja, spravili le par poslancev v zbornico. Socijalni demokratje žalujejo, ker je dvakrat propadel njih vodja, židovski zdravnik dr. Adler; propadel je tudi znani socijalni demokrat, ki je bil prej državni poslanec in je govoril na socijalističnem shodu lansko leto v Ljubljani, Pernertorfer. Vseh poslancev je 425. Največ zastopnikov imajo Čehi in Poljaki; konservativcev je 37; krščanskih socijalistov 30, ki so že ustanovili svoj klub, kateremu načeljuje podžupan dunajski, dr. Lueger; katoliška ljudska stranka ima 20 poslancev, katerim načeljuje baron Dipauli; katoliških Slovencev je 13; socijalna demokracija je spravila skupaj 14 poslancev. V soboto 27. se je sešel po slovesni sv. maši, katero je daroval dunajski knezo-nadškof kardinal Gruscha, novi državni zbor. — Dne 6. t. m. se je vršila volitev zborničnega predsednika in dveh podpredsednikov. Za predsednika je bil izvoljen pristaš katoliške ljudske stranke dr. Kathrein, za prvega podpredsednika Poljak Abrahamovitz, za drugega pa Čeh dr. Kramar. Zmagala je pri volitvi slovanska krščanska večina.

Dunaj. (Slovanska krščanska narodna zveza.) Vsi jugoslovanski državni poslanci, Slovenci in Hrvatje, dalje gališki Rusini in jeden Čeh so se združili v toliko zaželjeno jednoto. Zveza šteje doslej 35 članov, in sicer 16 Slovencev, 11 Hrvatov, 7 Rusinov in 1 Čeha. Včasno predsedstvo so bili voljeni: dr. Bulat, Barwinski in dr. Šusteršič. — Program, katerega se je naša zveza oklenila, je res tak, da se mora zanj navduševati vsak pošten Slovenec. Program namreč slove: V tej zvezi zedinjeni državni poslanci tvorijo pod imenom „Slovanska krščanska narodna zveza“ samostojno zbornično skupino in se zavežejo, da se bodo držali sledečega programa: Slovanska krščanska narodna zveza se bo potegovala za to, da se izобрази javno življenje v verskem, kulturnem, socijalnem in gospodarskem oziru na pozitivno krščanskem temelju; da se bo z vso odločnostjo bojevala za brezpogojno ravnopravnost vseh narodov, vzlasti za narodne koristi in pravice vseh slovanskih narodov na temelju narodnega prava in krščanske pravičnosti, kakor tudi za popolno slobodo cerkve.

Poglavitna naloga zvezi bo, potezati se v smislu krščansko socijalne reforme za kulturno in materijalno izboljšanje ljudstva, pred vsem iminentno delavskih stanov: kmetskega, obrtnega in delavskega na podlagi združne organizacije in avtonomije stanov. Zveza uvažeje državno-pravne programe onih svojih členov, ki sedanje uravnave države z ozirom na svoj zgodovinski razvoj ne smatrajo definitivno, ter jemlje na znanje dotična zbornici dne 30. marca 1897 oddana državno-pravna zavarovanja glede češkega in hrvatskega državnega prava.

Zveza hoče gojiti prijateljsko sodelovanje s katoliško ljudsko stranko in slovan-

skima kluboma Čehov in Poljakov; nasprotovati liberalnim in nacionalnim Nemcem.

Olomuški knez in nadškof dr. Teodor Kohn je sedaj v Rimu. 23. t. m. je bil od papeža v avdijenci vsprejet. Obiskal je več kardinalov in drugih cerkvenih dostojanstvenikov ter tudi avstro-ogerskega poslanika pri Vatikanu.

Nemško. Dne 22. marcija se je obhajal stoletni spomin rojstva pokojnega cesarja Viljema I. Slovesnosti, ki so se prirejale v ta namen, so bile velikanske. Da ni manjkalo odlikovanj, je že samo po sebi umljivo.

Francosko. Kakor poroča časopis „Missiones catholiques“ je umrlo pretečeno leto 135 katoliških misijonarjev, med njimi štirje škofje.

Sv. stolica se je zahvalila francoski vladi za izdatno vojaško pomoč, katero je bil izkazal generalni konzul Blanc kapucinskemu samostanu na otoku Kreti. Papež je odlikoval v ta namen osem francoskih častnikov. — Pri ognju, ki je nastal v Kaneji na Kreti, je ostal nepoškodovan samostan očetov kapucinov v katerega je pribežalo okoli 2000 oseb, med tem, ko je okoli samostana pogorelo 88 hiš in mnogo prodajalnic. Tramovi okoli oken so že začeli goreti v samostanu, toda takoj je ponehal ogenj, ko je superior napravil obljubo svetemu Antonu Padovanskemu.

Rusija. Sedanjemu ruskemu poslaniku pri Vatikanu, g. Iswolskyju se je posrečilo, kakor poroča časopis „Pol. Corr.“, dokončati pogajanja, kdo bo zasedel že dolgo časa izpraznjene katoliške škoflje. Papež bo v prihodnjem konzistoriju imenoval štiri nove škofje. Tudi je povedal poslanik Iswolsky državnemu papeževemu tajniku, da bode novi minister grof Murawiev hodil po isti poti, kakor njegov prednik knez Lobanov, in da upa, da bo v najboljšem razmerju stal nasproti Vatikanu. — Zdravje ruskega prestolonaslednika ni posebno ugodno.

Kaj Amerika dolguje v katoliški cerkvi. Henrik Austin Adamo, sloveči povrnitelj v katoliško cerkev, je nedavno predaval v Brooklynu, „kaj Amerika dolguje katoliški cerkvi“. Navajal je nekatera „dejstva“, katera naj si „domoljubi“ dobro zapomnijo, ki hočejo iztrebiti ravno to cerkev iz dežele. Najprvo je opisal odkritje Amerike po katoličanih in potem nadaljeval: „Amerika ima zahvaliti svoj začetek katoliški cerkvi. Ako se je imela odkriti Amerika, moral jo je odkriti katolik, ker protestantov še takrat ni bilo. Za 150 let nisi opazil tu družega bogoslužja, nego rimsko-katoliškega. Ali ni neumno od protestantov, ki trdijo, da gojimo sedaj ptujo, novo vero? Naše reke, naša mesta, naša jezera, vse to priča o katolikih, ki so je posvetili v svoji pobožnosti z imeni božje Porodnice in njenega Sina. Kje so zdaj oni Indijani, katere so misijonarji krstili ne pa morili? Mrtvi so! Škof Williams pravi, da so misijonarji dospevši na suho, najprej pokleknili in potem šli k rdečkožnim Indijanom. 28 jezuitov je padlo mučeniške smrti za katoličanstvo. Poskusi motiti puritanca pri njegovem bogoslužju in kmalo te bo kroglja podrla; če pa isto storiš z jezuitom, dvigne svoj križec in sprejme smrtni vdarec pohlevno kakor jagnje. Taka je povestica z Indijani.“

Ozrimo se na naseljevanje, kako žalostno je šla stvar od rok! Kako hudo je bilo z vero, ko so prišli sem puritanci, ki jo sami niso imeli. V svoji ustavi so omejili prostost drugih — le naselbini katoliškega

Marylanda niso mogli do živega. Massachusetts je menila: „Ali postaneš kongregacijonalist, ali ti obešimo na nos bronasti kolobarček, ali pa si ob ušesa“, in sleherni baptist je imel porezana ušesa, slehernemu kvekarju je visel od nosa bronasti kolobarček. Če se je na Islandu pokazal puritanec, brž so ga krstili. V Marylandu ustanovljenemu od katoličanov 128 let pred vstajo, nahajamo v ustavi sledeče: Vsakteri ima pravico se držati v mejah naše države katerekoli vere po svoji vesti. Ali ni to častno? Katoliška naselbina je osnovala to, kar je deželi v slavo, dočim so druge ravnale nasprotno. Prišlo je do državljanske vojske. Opazuj katolike! Njih jedini škof Caroltonski je pridigoval ob uličnih voglih, proseč in roteč ljudstvo za božjo voljo, naj pograbi orožje za prostost ljudovlade. Štirje vstaških generalov so bili katoliki. Pismo imamo od Jurija Washingtona, v katerem sam priznava, da še nikdar ni naletel na katolika, ki ne bi bil ob enem vdan, vnet in hraber Amerikan. Kedar koli je potrebovala dežela orožja, precej so bili pripravljene katoliki prijeti zanj. Dobro vemo, kaj so delali katoliki za časa vstaje. A ozrimo se po drugih veroizpovedanjih! Episkopanci so res imeli svojega škofa gori v Konnecticutu, in vohuni so mu prekrizali dopisovanje. Tolko je bilo izdajstva za Jurija Washingtona, da je imel škof na izbiro ali iti na Angleško ali pa biti obešen. Šel je na Angleško. Istotako tudi mnogo drugih izdajic. Ali sledi iz tega, da episkopanci niso dobri državljani? Ne! Jurij Washington je bil episkopalec. A kedar mi pridejo na um take malenkosti, in kedar prihajajo k meni episkopalski prijatelji ter me barajo, zakaj sem se pokatoličil in sprejel ptujo vero, pa jim že še povem, kar jim gre po vsi pravici. (Amer. Slov.)

I. Bratovske zadeve molitvenega apostoljstva.

Nameni za mesec mali traven (april) 1897.

(Spis potrjen od sv. Očeta.)

a) Glavni namen:

Čitanje življenja svetnikov.

„Zgodovina je učiteljica življenja“ je rekel pogan Ciceron, in prav je imei; ravno tako pa tudi mi po pravici pravimo: zgodovina o življenju svetnikov je učiteljica svetega življenja.

Razven knjig sv. pisma, katere so spisane po božjem navdihnjenju, pač ne najdemo na svetu knjige, ki bi se mogla brati z večjo koristijo, kakor popisovanje življenja svetnikov. Legenda svetnikov se imenuje po latinski besedi *legenda*, t. j. kar se mora brati.

To je prvotni pomen besede *legenda*. Pozneje je sicer dobila drug pomen, namreč pripovedka o čudapolnih stvareh, česar tudi ni treba ravno verovati, imenuje se *legenda*. To nas opozarja na prvo napako, ki nas lahko pripravi ob sad, ki ga dobimo pri čitanju te knjige, in to je radovednost, da bi kaj čudovitega in izvanrednega zvedli. „Pišem za take“, pravi Alban Stolz takoj v začetku svojega dela. „kateri ne bero zato, da bi pasli na tem svojo radovednost, temuč da bi se učili vzvišene, plemenite umetnosti, krščansko živeti in srečno umreti.“ Vsekako je življenje svetnikov krščansko zvezdnato nebo, polno čudežev in nenavadnih stvari, kajti Bog je in ostane

čudovit v svojih svetnikih in se mora zato tudi častiti. Toda ne sme se v naših srcih vzbuditi želja po čudežih in prerokbah, da se nam ne bode treba bati očitanja Gospodovega: Če ne vidite čudežev in znamenj, ne verujete. Sv. Gregor pravi: „Te stvari (čudeži) so bile potrebne v začetku cerkve, ker množica vernikov se je s čudeži v veri potrjevala. Saj tudi mi prilivamo rastlini, ako jo usadimo, le toliko časa, da je zaraščena in ukoreninjena, potem pa to opustimo.“ Čudeži ne bodo sicer nikoli jenjali se kazati na svetnikih, toda niso glavna stvar.

Svetost obstoji v krščanskih čednostih, v čudežih milosti; to so najsvetlejšje luči na zvezdnatem nebu krščanskem, na te se moramo ozirati in „kar z veseljem proslavljamo, moramo tudi z gorečnostjo posnemati.“ (Konec prih.)

b) Posebni nameni:

10. **Sv. M. htilda.** Unanji in notranji naraščaj društev v češčenje najsv. zakramenta Zavetišča za deklice. Na očeh bolni.

11.) **Cvetna nedelja. Sv. Leon Veliki.** Sv. oče in rimsko vprašanje. Dostojno praznovanje velikega tedna. Katoliška delavska društva

12.) **Sv. Ceno.** Zaslepljene žrtve slabih tovaršij in knjig. Zmaga nad posebno pogubnimi pregrehami. Revščina kmetskega stanu.

13.) **Sv. Hermenegilda.** Špansko in Portugalsko. Vzgojitev krščansko mislečih učiteljev. Sovražniki sv. Cerkve.

14.) **Sv. Justin.** Visoke šole. Zopetni mir v mnogih nesrečnih družinah in občinah.

15.) **Veliki četrtek.** Dostojna cenitev dragocene dedščine našega Odrešenika. Katoliška duhovščina. Katoliško časopisje. Duhovni in redovniki, ki so zgrešili poklic.

16.) **Veliki petek.** Zmaga na križu prelite krvi nad ubogimi grešniki Spreobrnjenje sovražnikov Kristusa in sv. Cerkve. Duhovni in obhajanci.

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Srca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezus vega Srca sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Mohorja in Fortunata, naših angeljev varhov in vseh naših patronov Bog dobrotno odvrni od naše dežle poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, presesčvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošasne pregrehe. — Neka oseba se zahvaljuje za skazano milost na priprošnje Marije Device, sv. Jožefa in sv. Antona Padovan in se dalje priporoča v molitev za zdravje, ako je božja volja da bi svojo službo nadalje mogla opravljati. Ako bo vslišana, hoče to očitno naznaniti — Neka mati priporoča v gorečo molitev na čast N. lj. Gospej dva bolna sina, da bi jima Bog podelil še ljubo zdravje, ako je Njegova sveta volja — V pobožno molitev na čast N. lj. G. se priporoča kandidatinja nekega uršulinskega samostana: da bi naredila skušnjo in bila preoblečena. — Neka bolna oseba za zdravje.

Zahvale:

Bila sem že čez mesec dnij zelo bolehná; obrnila pa sem se z velikim zaupanjem z devetdnevnicó k Mariji in k sv. Jožefu z obljubo, ako bom uslišana, zahvalo objaviti. In kmalo se mi je zboljšalo. Čast in hvala toraj Bogu, Mariji prečisti Devici in sv. Jožefu

V Idriji 3. aprila 1897.

Ivana Rudolf

Moja sestra je bila nevarno obolela. Obrnil sem se do sv. Jožefa in Matere Božje ter sklenil naznaniti zahvalo v »Danici«, če se bolnici zdravje povrne. Bolnica je res zadobila zdravje, za kar se zahvaljujem sv. Jožefu in Materi Božji. J. P.

Tem potom se pristrčno zahvaljujem presv. Srcu Jezusovemu za dobljeno zdravje. Bila sem bolna tri mesece; obljubila sem presv. Srcu, da bom uslišano molitev v »Danici« razglasila; in res sem bila kmalu toliko boljši, da sem se šla v cerkev zahvalit in se zahvaljujem tudi tukaj. T. P.

Listek za raznoterosti.

Monsignor Jeranova dijaška miza. Za mesec februarij in marec je bilo plačati v ljudski kuhinji dijakom za hrano 395 gld. 48 kr., za hrano pri zasebnikih 62 gld., za stanovanje 58 gld., za šolnino 25 gld., za razne manjše potrebe 12 gld. 70 kr. Skupnih stroškov za imenovana dva meseca je 573 gld. 18 kr. — Ne bilo bi mogoče oskrbništvu dijaške mize teh stroškov poravnati, ako bi ne bilo prejelo od slavnega deželnega odbora podpore 200 gld., za katero se v ime uboge podpirane šolske mladine najiskrenejše zahvaljuje, kakor tudi vsem drugim radodarnim dobrotnikom. — Podpiranih je bilo ta meseca po 142 dijakov. — Ker za podpiranje Jeranove dijaške mize ni nobenih drugih fondov, razven dobrih src blagih prijateljev uboge slovenske mladine, zato se oskrbništvu obrača do njih, naj tudi v prihodnje ne pozabijo revnih naših učencev, ki brez te pomoči ne bi mogli nadaljevati svojih nauk.

V Ljubljani, dne 2. aprila 1897.

Andrej Kalan.

Ordinacija. 27. t. m. so v mašnika posvetili prevzvišeni g. knezoškof frančiškana dalmatinske pokrajine, P. Karol Eterovića, ki bo obhajal novo mašo na Veliko noč v Pušicah na otoku Braća, v Dalmaciji.

Križen je bil 29. marcija v stolnici po preč. g. karoniku župniku J. Flisu c. kr. nadzdravnik pri deželni brambi v Ljubljani, žid dr. Josip Heler; isti dan so mu podelili prevzv. knezoškof zakrament sv. birme.

Umrli je 26. t. m. g. Anton Stöckl, bivši kursor knezoškofijskega ordinarijata v Ljubljani. Rajniki je bil dober in postrežljiv starček. Svetila mu večna luč. —

Petdesetletnico svojega doktorstva je obhajal dne 23. marca milostljivi in velečastiti gospod stolni prošt dr. Leonard Klofutar pri najboljšem zdravju v svojem 78. letu. Akoravno je bil mladi doktor dne 23. marca 1847 tako slabega zdravja, da so mu njegovi predstojniki prisodili komaj še pol leta življenja, je božja previdnost drugače obrnila. Čestitk je dobil blagi gospod brezštevilno. Tudi mi želimo visokemu gospodu, da mu Bog podeli še dolgo vrsto let!

Duhovske spremembe. Za župnijo Dobravo pri Kropi je predlagan č. g. Valentin Aljančič. — Župnim upraviteljem v Črnomlju je imenovan č. g. Michael Klemenčič, kapelan v Semiču; na njegovo mesto prid č. g. Ivan Pelc, kapelan v Vinici. — Kanonično sta bila vmeščena č. gg.: Anton Korbič na župnijo Železniki, Janko Zakrajšek na župnijo Vavta vas. — Razpisani sta župniji Višnja gora v dekaniji šmarijski in Unter-Lag v dekaniji kočevski.

Prošnje za obe župniji so obrnili na visoko c. kr. deželno vladu v Ljubljani. Zadnji rok za vlaganje je 14. april 1897. — Državnega poslanca prof. dr. Kreka nadomešča stolni vikar č. g. dr. Aleš Ušeničnik.

Pogreb pokojnega kanonika barona Cirheimba je bil jako veličasten. Truplo so blagoslovili prevzvišeni gospod knezoškof in na to se je preneslo v cerkev, kjer so se opravile mrtvaške molitve. Po petju, katero so oskrbeli gg. bogoslovci, se je sprevod počasi pomikal proti pokopališču. Vodil ga je milostljivi g. stolni prošt dr. Leonard Klofutar ob obilnej asistenci. Ljudstva je bilo, dasi je bila pot slaba, primeroma veliko. Razven gg. duhovnikov smo opazili deželnega predsednika barona Heina, deželna poslanca gg. Murnika in Perdana i. dr. Ker je bil pokojni kanonik lastnik vojne svetinje, je prišlo k pogrebu tudi lepo število častnikov, njim na čelu tukajšnji divizionar pl. Höchstmann. V soboto 3. marca so bile v stolnici mrtvaške molitve in potem je opravil slovesno črno pontifikalno mašo p. n. stolni prošt. g. dr. Leonard Klofutar za dušni mir pokojnika R. I. P!

Odpad od vere. Da kdo odpade od vere še ni tako čudno, a da odpade na smrtni postelji, je pa gotovo jako žalostno. In tak slučaj se je pripetil pred kratkim na Dunaju. V Simmeringu je stanoval štiridesetletni kovaški pomočnik (seveda socijalni demokrat) Steinwender s svojo ženo in dvema otrokoma. Dve leti je bolehal na pljučih, in ko vidi, da se mu približuje zadnja ura, reče svoji ženi, da hoče postati brezverec in da ne mara ničesar slišati o kakem duhovniku. Vsa prizadevanja žene niso nič izdala. Kmalu je umrl. — Ko je ležal na mrtvaškem odru, djali so mu v roke — kakor običajno — križ, toda njegovi sodrugi demokratje so mu vzeli križ ter mu podali rudeč klinček (nagelj). Jednak prizor se je pokazal tudi pri pogrebu. Ko so hoteli krščanski nosilci postaviti na rakev križ, so priskočili socialisti, ga vrgli na tla, odpodili nosilce, ter sami nesli mrliča na pokopališče. Vsled tega je nastal med obema strankama prepir in gotovo bi bilo prišlo do pretepa, da ni vmes posegla straža. Koder se je pomikal sprevod, je povsodi vzbudil pozornost občinstva in še sedaj se govori po mestu o tem dogodku. Kakor je drugodi navada pri socijalnih demokratih, tako je tudi tu imel sodrug govor na grobu, v kateremu je proslavljal socijalizem.

Dobrotni darovi.

Za *monsignor Jeranovo dijaško mizo*: A. P. 1 gld.
 Za *sv. Detinstvo*: Č. g. Fr. Dolinar, župnik Topolski 6 gld. 30 kr. — Marija Kozina 50 kr. — Dobrotna roka 60 gld. — Iz Šent Vida 32 gld. — Andrej Jager 1 gld. — Deležniki z Boh. Bistrice in delavci od Save 6 gld.
 Za *afrikanski misijon*: Gosp. Marija Trdina 1 krono — Marija Kozina 1 gld.
 Za *kruhe sv. Antona*: M. T. 4 krone.
 Za *misijone v Namakvi*: A. P. 2 gld.
 Za *Salezijance v Turinu*: C. g. Fr. Tavčar, kurat pri Sv. Joštu 2 gld.
 Za *razširjanje sv. vere*: Iz Stare Loke po g. kaplanu A. Šinkovcu 80 gld.
 Za *cerkev sv. Jožefa v Prjedoru*: Ljudmila 5 gld. — Iz Idrije več častilk sv. Jožefa, da bi jim pomagal v vseh dušnih in telesnih potrebah, 7 gld. 50 kr. — Neimenovana oseba iz goriske okolice 2 gld. 10 kr.
 Za *sirotišče trapistov v Banjaluki*: Ljudmila 5 gld.
 Za *dober namen*: Neimenovana 1 krono.